

Een koning, een jachthond, een raadsel

Voor Skye,

a gentle giant.

Een koning, een jachthond,
een raadsel

Nelleke van 't Veer-Tazelaar

Tekstcorrectie en input:

J. A. Tazelaar Senior

J. A. Tazelaar Junior

L.C. Fourdraine

M.B. van 't Veer

Vertaling:

Engelse titel: A King, a Hound, a Riddle

Illustraties: een (bewerkte)tekening van Jill Atherton, UK, in hoofdstuk 20. De oorspronkelijk foto van Black in hoofdstuk 6 is gemaakt door Amelie Deelder en de bewerkte foto van Black in hoofdstuk 19 komt uit het archief van de familie Biersteker. Verder zijn er eigen (bewerkte) foto's gebruikt.

Coverontwerp: Staffa / Deerhound foto-archief

© 2025 Nelleke van 't Veer-Tazelaar

Email: CotterillBarn@gmail.com

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de schrijver.

ISBN: 9789465310350

NUR: 242

THEMA: NHDJ

22 Augustus 2025

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	7
Kaart van Engeland en Schotland en Wales	10
Proloog 1489	11
1 Zullen we dan maar?	15
2 Nenthead, een klein voormalig mijndorp ...	21
3 Een hooischuur met uitzicht	23
4 Een zijden draad	31
5 Noodweer	37
6 Heden en verleden	47
7 Een nieuwe vriendschap	60
8 Wat een geweldige hond!	69
9 Een verbond	75
10 Is het een Ierse Wolfshond?	79
11 Slecht nieuws uit Londen	81
12 Een raadsel	84
13 Plaatsvervangend koning	88
14 Bezoek van een bisschop en een kroning	93
15 Vier hartige taartjes	103
16 Naar de film	110
17 Op reis	113
18 De 22e augustus van het jaar 1485	126

19	“Verraad, verraad!”	128
20	Een nieuwe koning	133
21	Avond in Leicester	135
22	Op tijd?	138
23	Soldaten	150
24	Een parkeerplaats	158
25	Alles past in een Volvo	161
26	Dubh	170
27	Een herbegravenis	176
28	Een toekomst	190
29	Heeft ie het gedaan, of heeft ie het niet gedaan?	196
30	Voorjaar 1489	201
31	Friesland, boerderij De Boskpleats	204
32	Cotterill Barn	207
	Uitleg	209
	Dank	213
	Achtergrond	214

VOORWOORD

Ruim 500 jaar lang heeft men gedacht dat Koning Richard III van Engeland een monster was. Een man die mismaakt was, met een bochel en een klauwhand. Een psychopaat. Een man die met gruwelijk plezier vrienden en familieleden de dood in joeg tijdens zijn koningschap dat -gelukkig- maar twee jaar duurde. Er ging zelfs een gerucht dat hij zijn twee jonge neefjes, die in het kasteel de Tower van Londen verbleven, had laten vermoorden. Dat was zelfs voor de middeleeuwen een beetje gortig.

Het bleek dat het koningshuis dat ná Richard III aan de macht kwam, de Tudors, er alles aan gelegen was om het volk te overtuigen, via slimme propaganda, dat die Richard III een misdadig slechte koning was geweest en dat iedereen maar blij mocht zijn met de familie Tudor. De roddels kwamen op gang en iedereen begon het te geloven. En toen was er een jonge succesvolle schrijver, William Shakespeare, die in de Tudor-tijd leefde en toneelstukken schreef over van alles en nog wat en ook over koningen uit de Engelse geschiedenis. En welke koning sprak er meer tot de verbeelding dan die bloeddorstige en mismaakte Richard III?

William Shakespeare baseerde zich op al die gruwelijke roddels en schreef er een beroemd toneelstuk over. En zo ging koning Richard III genadeloos de geschiedenis in.

Hij was een monster.

In de eeuwen daarna zijn er geregeld mensen geweest die twijfelden aan het kwaadaardige karakter en de weerzinwekkende lichaamsbouw van deze koning en in de afgelopen eeuw zijn deze twijfels eindelijk grondig aangepakt.

Hoe is het nu precies gegaan in die tijd?

Wie was Richard III als persoon en wat voor koning was hij?

De interesse groeide en leidde tot veel boeken en wetenschappelijke artikelen die geschreven werden, en nog steeds, want tot op de dag van vandaag blijven de man, zijn reputatie en zijn nalatenschap mensen bezighouden.

Heeft Richard III onterecht de kroon afgepakt van zijn jonge neef Edward?

Heeft Richard de jongen en zijn broertje vermoord?

Was Richard echt lichamelijk misvormd en geestelijk gestoord?

Na meer dan zes eeuwen zijn zulke vragen natuurlijk moeilijk te beantwoorden, maar er zijn ontdekkingen gedaan die een heel ander beeld schetsen van koning Richard III dan Shakespeares versie.

De hoofdstukken in dit boek wisselen historische gebeurtenissen af met hedendaagse avonturen in een vrij spel van feiten en fantasie.

Het raadsel rond de verdwijning van de jonge prinsen en hun lot zal misschien nooit worden opgelost. En hoewel we veel weten over koning Richard III, zullen er altijd aspecten van zijn leven in nevelen gehuld blijven. Maar wat wel heel waarschijnlijk is, is dat hij een Schotse Deerhound aan zijn zijde had.

KAART VAN ENGELAND, SCHOTLAND EN WALES

PROLOOG 1489

Niemand weet precies wat er gebeurde ...

En niemand wist precies hoe het gebeurde, maar het paard van de graaf van Northumberland steigerde en de graaf viel. Hij verwondde zich licht, maar lag kwetsbaar op de grond. Het paard van de graaf en die van zijn lijfwachten hadden een reputatie. Eigenlijk kon niemand in de buurt komen, zo sterk en gevaarlijk waren ze.

Maar op 28 april 1489 gebeurde in de stad York het onmogelijke en kregen omstanders de graaf eindelijk te pakken. De val van zijn paard werd zijn dood.

's Avonds, in de pub¹ ging het nergens anders over. Er werd veel bier geschonken en iedereen moest z'n verhaal kwijt. De inwoners van de stad York hadden het de graaf nooit vergeven dat hij vier jaar eerder niet had ingegrepen bij de Slag bij Bosworth. Hij was niet te hulp geschoten toen koning Richard in het nauw werd gedreven. De afwachtende en passieve houding van de graaf, terwijl hij bevelhebber was van een belangrijk deel van het leger van koning Richard, werd gezien als een vorm van verraad.

¹ Pub = Public House, een soort Engels café, waar veel Britten minstens eenmaal per week naar toe gaan. Dáár ontmoet je mensen.

De graaf van Northumberland was in de afgelopen jaren een goede vriend geworden van de 'nieuwe' Tudor koning, de overwinnaar bij Bosworth. Dat hielp ook al niet en de inwoners van York waren verheugd dat de graaf nu -vandaag- eindelijk zijn verdiende loon had gekregen. Natuurlijk bracht het hun geliefde koning Richard niet terug, maar toch voelde het als een soort gerechtigheid.

Een aantal mensen vroeg zich wél af hoe het kon dat het machtige paard van de graaf van Northumberland plotseling had gesteigerd en zijn berijder had afgeworpen.

De mensen die vooraan hadden gestaan toen het gebeurde, zwoeren dat ze plotseling een grote, indrukwekkende grijze hond midden op de weg hadden zien staan. Sommigen meenden dat het een zogenaamde deerhound was. Zulke honden werden alleen gehouden door mannen van adel, door een markies, een graaf, een hertog, een prins of koning. Gewone mensen mochten ze niet eens bezitten. Deerhounds woonden in kastelen en je zag ze zelden of nooit op straat.

Niemand wist waar de hond vandaan kwam, maar plotseling was zij er. De enorme hond had daar midden op de weg gestaan, op ongeveer tien meter van het naderende paard. Ze had alleen maar stil gestaan. Maar hoe! Ze leek nog indrukwekkender dan ze al was en ze oogde dreigend. Haar nekharen stonden overeind, waardoor ze een enorme kraag had. Met een doordringende, strakke en onpeilbare blik gericht op het naderende paard en zijn berijder had de beangstigende verschijning daar doodstil gestaan. Het paard stopte abrupt en deinsde achteruit ... en steigerde.

*Dat was wat de mensen die vooraan hadden gestaan, gezien hadden.
Het ging allemaal heel snel.*

*Toen de graaf op de grond lag, zagen de mensen hun kans schoon en
kwamen naar voren. Eindelijk konden ze een rekening vereffenen.*

*In het tumult dat volgde, vluchtten de lijfwachten van de graaf weg. Op
de een of andere manier wisten ze dat ze niets meer konden doen voor
de man die op de grond lag.*

Niemand had de grijze hond daarna nog gezien.

1 ZULLEN WE DAN MAAR?

“Laat jij de hond nog even uit?” vroeg Rina. Ze zat diep weggedoken in de luie stoel bij de kachel.

“Eh, maar ik heb de ochtendwandeling al gedaan,” zuchtte Peter en verplaatste de bladwijzer naar de pagina die hij aan het lezen was. “Volgens mij is het jouw beurt.”

“Hmmm, ja, dat is waar, ... of zullen we samen?” probeerde Rina. Peter keek naar buiten. Het was laat, het was donker. En, niet onbelangrijk, de stromende regen kletterde tegen de ramen van hun huis. Typisch herfstachtig Nederlands weer. Rina rilde en deed een extra knoop van haar vest vast. Ze glimlachten naar elkaar, nestelden zich nog wat knusser in hun stoelen en gingen verder met het lezen van hun boeken.

Peter en Rina hadden geen hond, maar ze wilden er graag één. En om een beetje aan het idee te wennen, vroeg zo nu en dan één van hen de ander om de hond uit te laten. En natuurlijk bij voorkeur op ongemakkelijke momenten om te voelen of ze er écht klaar voor waren. Ze hadden al uitgebreid onderzoek gedaan naar het ras van hun voorkeur. Op een reis naar Londen had Peter, jaren geleden, namelijk een ingelijste tekening van een prachtige hond gekocht op een markt. Niet zomaar een hond, maar een type hond dat zelden op straat te zien was. Je trof het dier bijna vaker aan op schilderijen die hingen aan kasteelmuren in Engeland of Schotland.

Op die markt indertijd in Londen ging het als volgt:

“Wat het is?” De marktkoopman keek peinzend naar de prent en zei: “Het is geen rat en geen kat, maar een schat op een mat.” En met een grijns en een knipoog gaf hij de prent terug aan Peter.

Hmmm, deze meneer was waarschijnlijk een zogenaamde Londense Cockney want die mensen rijmen alles aan elkaar wat los en vast zit, maar veel wijzer werd Peter er natuurlijk niet van. Hij ging wel meteen de rijm-uitdaging aan en reageerde met:

“Ik denk zélf toch het meest ... aan een REUS-achtig beest,” waarmee hij vrolijk een paar munten legde in de hand van de koopman. Ze moesten er allebei hartelijk om lachen.

Later begreep hij dat het een Schotse Deerhound was, die ook wel bekend staat als een 'Gentle Giant', een zachtaardige reus. Eeuwen geleden kwam dit type hond alleen voor in aristocratische kringen, en werd hij gebruikt voor de jacht op herten. De hertenjacht was uitsluitend voor de hoogste klasse, mensen van adel. De gewone man mocht niet eens een deerhound bezitten. Maar dat was lang geleden en bovendien kon het niet tegen de wet zijn om een tekening van een deerhound aan de muur te hebben, had Peter glimlachend gedacht.

Nu, jaren later, hadden hij en Rina een voorzichtig plan gemaakt om op zoek te gaan naar een échte deerhound. Enige tijd geleden had Rina een boek gelezen over een Ierse Wolfshond, die erg leek op een deerhound en de hond in het boek had ook al zo'n indruk gemaakt. Een wolfshond is zelfs nog iets groter, iets steviger dan een deerhound. Maar een deerhound leek wat statiger en meer adellijk, meende Rina bij het bestuderen van Peters marktprent. En zo was de keuze gevallen op de 'Gentle Giant'.

Op het internet vonden ze een paar adressen. Hun zoektocht kon beginnen. En zo reden ze op een dag naar een kennel om eens een kijkje te nemen. Gewoon om te zien hoe die bijzondere wezens er in het echt uitzagen.

"Denk je dat we op de juiste plek zijn?" vroeg Rina aan Peter terwijl ze het autoraam naar beneden draaide. "Het adres zou moeten kloppen, maar ik hoor geen geblaf. Waar zijn de honden?"

De eigenaresse van de kennel kwam aanlopen.

“Ja,” lachte zij, “dat is nóg een reden waarom ik zo van deze grote grijze monsters hou. Je hoort ze niet.”

Ze leidde Peter en Rina trots rond door de kennels en vertelde wat over de bewoners. Het overtrof hun verwachtingen. De honden waren nog mooier dan ze zich hadden voorgesteld.

Op enig moment wees de eigenaresse naar één van hen:

“Deze jongedame hier is een jaar geleden geboren. Haar broers en zussen hebben allemaal een nieuw thuis gevonden. We twijfelen nog of we haar houden om mee te fokken, maar als er geïnteresseerden zijn, dan zou ze ook weg mogen.”

Oei, dat was een grote sprong om ineens te nemen. Maar misschien was dat maar goed ook. Ze hadden er lang genoeg over nagedacht. En waarom niet? Ze hadden al besproken dat ze misschien niet moesten beginnen met een puppy als eerste hond in hun leven. Ze hadden allebei een baan en hoopten dat het nieuwe gezinslid op zijn of haar eigen vier poten zou kunnen staan. En deze één jaar oude schoonheid, ... tsja, het voelde eigenlijk meteen heel goed.

Peter en Rina keken aandachtig naar het potentiële nieuwe gezinslid en lieten de vragen in zich opborrelen. Al met al heel spannend. Wat een avontuur. Wat een verantwoordelijkheid.

Maar nét toen de gevoelens en de vragen een beetje naar de

bezorgde kant begonnen door te slaan, kwam de hoofdpersoon van het nieuwe avontuur naar hen toelopen. Of was het eigenlijk 'dansen'? Dat is een betere beschrijving van de prachtige, verende tred van de deerhound. Ze snuffelde even aan de handen van Peter en Rina, hief haar kop op, keek eerst naar de een en toen naar de ander, hield toen haar kop een beetje schuin en het leek echt - zoals ze elkaar later vertelden - alsof ze zei: 'Zullen we dan maar?'

Er werd een kop koffie gedronken, alle formaliteiten werden geregeld en er werden veel vragen gesteld en beantwoord. De kenneleigenaar wilde er zeker van zijn dat de deerhound goed verzorgd zou worden en Peter en Rina wilden van alles weten over voeding, beweging, verzorging, medische zaken zoals vaccinaties, enzovoort.

Blijde en enthousiaste blikken gingen ondertussen over en weer tussen Peter en Rina. Ging het dan echt gebeuren? Ze voelden allebei een onverwachte, onbekende warmte, blijdschap en trots. Fleur was de naam op het paspoort van de deerhound, maar Peter en Rina hadden al besloten dat hun deerhound een Schotse naam moest krijgen. Ze vonden de naam van het Schotse eiland Skye, waar ze hun huwelijksreis hadden doorgebracht, mooi en op de een of andere manier heel erg toepasselijk voor deze jongedame.

2 NENTHEAD, EEN KLEIN VOORMALIG MIJNDORP IN HET NOORDEN VAN ENGELAND

Als je in Engeland de A689 neemt vanaf de stad Durham met z'n prachtige oude en spectaculair gelegen kathedraal, en je rijdt naar het Westen, dan kom je op een gegeven moment door het Weardale. De rivier de Wear heeft daar een vallei uitgeslepen en de weg volgt de rivier tot aan de bron en stijgt dan naar een hoge heuvel. Alleen mensen als Peter en Rina, die in Nederland geboren en getogen zijn, zouden het een berg noemen. Aan de andere kant van de heuvel stroomt een andere rivier in westelijke richting, de Nent, die je pas ziet (en hoort) in het dorpje Nenthead. Dit gebied heet Alston Moor. Het is een woest, ruig en bijna onherbergzaam gebied. Het kan er vaak spoken met harde wind, mist en striemende regen. Als je hier in vroeger tijden zonder bescherming of vervoermiddel overvallen werd door noodweer, dan liep het niet goed met je af. Maar tegenwoordig is Alston Moor in alle seizoenen adembenemend mooi. De uitzichten zijn weids en magnifiek en de heuvels wisselen voortdurend van kleur, net als de lucht daarboven.

Vanaf de top van de heuvel gaat de weg naar beneden. De afdaling is steil en 's winters soms ronduit gevaarlijk. Automobilisten worden gewaarschuwd voorzichtig te zijn. Na een bocht in de weg kom je in Nenthead. Men zegt dat dit dorp het hoogstgelegen dorp in Engeland is, Schotland en Wales niet

meegerekend. Eeuwenlang was hier slechts één schapenboerderij te vinden en nog geen dorp, maar op enig moment bleek dat er veel ijzer in de grond zat en dat leidde tot mijnbouw. Er kwamen een paar huisjes voor de mijnbouwers en hun families en het dorpje dat langzaamaan groeide bij de oorsprong van de Nent kreeg een naam. Het werd Nenthead.

En die ene schapenboerderij, Cotterill Farm op Alston Moor? Die is lang bewoond geweest, maar raakte uiteindelijk in verval. De ruïne sierde nog enige jaren de heuvel boven Nenthead, maar werd in 2020 met de grond gelijkgemaakt. Er werd een nieuw woonhuis gebouwd op die eeuwenoude plek. Maar een gedeelte van het vroegere boerenerf had al eerder een verandering ondergaan, want de vroegere hooischuur, een vervallen barn, was rond 2009 opgeknapt en bewoonbaar gemaakt. Het was een prachtig vakantiehuisje geworden. De indeling van het huisje was gebaseerd op de originele muren, die nog grotendeels intact waren. En de grote oude platte stenen, honderden jaren de dakbedekking van de hooischuur, waren hergebruikt en zorgvuldig op de nieuwe houten dakconstructie geplaatst. Het huisje behield de dikke stenen muren.

Cotterill Barn is dus nog het enige dat over is van die oude boerderij die daar ooit helemaal alleen lag, eenzaam en afgelegen in de buurt van de oorsprong van het riviertje de Nent.